

Wittgenstein i polityka demokratyczna

Celem projektu jest analiza i refleksja krytyczna nad współczesną demokracją dokonana z perspektywy filozofii Ludwika Wittgensteina. Naszym głównym pytaniem badawczym jest: w jakiej mierze myślenie o polityce inspirowane filozofią Wittgensteina może konstituować alternatywę dla koncepcji liberalnych i konserwatywnych, które dominują współczesne rozumienie demokracji? Autorzy projektu podzielają przekonanie, że obserwowany obecnie światowy kryzys demokracji jest wyrazem nieadekwatności tradycyjnego sposobu pojęciowego ujmowania demokracji opartego na takich dychotomiach jak: liberalizm/konserwatyzm, modernizm/postmodernizm, eurocentryzm/postkolonializm. Masowe protesty przeciw nierównościom, elitom i wątpliwej reprezentatywności wybranych władz politycznych wymagają przemyślenia fundamentów demokracji liberalnej po to, by dać odpór narastającemu ryzyku dominacji nacjonalistycznych, populistycznych i dążących do wykluczenia tendencji w europejskiej i światowej polityce.

Projekt dotyczy dwóch dziedzin teoretycznych, którymi tradycyjnie zajmowano się osobno: refleksji nad naturą demokracji uprawianej w obszarze filozofii i teorii politycznej oraz studiów na filozofią Wittgensteina, zwykle uprawianych w ramach epistemologii, filozofii języka i filozofii umysłu. Autorzy projektu proponują, żeby w innowacyjny sposób połączyć te tradycyjnie oddzielane pola badawcze. Przekonują, że krytycznie i terapeutycznie zorientowana filozofia Wittgensteina może być metodologicznie owocna przy wyjaśnianiu pojęciowych nieporozumień obecnych we współczesnych dyskusjach nad polityką i demokracją. Jednocześnie filozofia i teoria polityki skupione na pojęciu demokracji mogą wносить wkład do naszego rozumienia kluczowych aspektów filozofii Wittgensteina.

Projekt opiera się na współpracy trzech partnerów: Prof. Lotar Rasiński, Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu (Polska); Prof. Thomas Wallgren, Uniwersytet w Helsinkach (Finlandia) – Archiwum von Wrighta i Wittgensteina i Prof. Alois Pichler, Uniwersytet w Bergen (Norwegia) – Archiwum Wittgensteina. Współpraca między tymi partnerami rozpoczęła się w 2010 roku i polegała na udziale partnerów we wspólnych seminariach i publikacjach. Obie partnerskie instytucje mają długą tradycję badań nad dziedzictwem Wittgensteina i są znane w świecie z tej działalności. Obaj zagraniczni partnerzy zgodzili się na wykorzystanie posiadanych zasobów (włączając w to: przestrzeń do pracy, dostęp do odpowiednich źródeł – *Nachlass* Wittgensteina) i będą też osobiście angażować się w realizację projektu: badania filozoficzne, planowanie roboczych spotkań zespołu oraz przygotowanie zbiorowej monografii. W projekcie przewidziano także udział zagranicznych, zewnętrznych ekspertów z zakresu różnych dziedzin studiów nad Wittgensteinem i teorią demokratyczną.